

Nivå 4

OPPLEVELSE

Hvorfor bjørnen er stubbrumpet

- Be elevene gjenfortelle eventyret sammen.
- Spør elevene om de kjenner til andre historier om bjørnen og reven, eller om andre dyr.
- Spør elevene hvordan man kan se om noen snakker i en historie – hva slags tegn som brukes for å markere replikker.
- Finn replikkene i denne historien.
- Be elevene skrive ned noen replikker som passer til ulike situasjoner: i butikken, ved middagsbordet, på fotballkamp, i svømmehallen.

Vitser

- Snakk om hva en vits er for noe. Be elevene fortelle noen vitser eller gåter de kan. Man kan også arrangere vitsestund, der alle elevene får i oppdrag å lære seg en vits som de skal fortelle til resten av gruppen.
- Spør elevene om hvilken av vitsene de synes var morsomst – var det noen de ikke synes var morsomme?
- Hvordan kan man se at en setning er et spørsmål?
- Let i boka etter ord med dobbel konsonant. Hvem fant flest?

Kamel eller kanel?

- I denne historien er det mange ord og navn på ting vi kan spise – be elevene finne alle disse ordene.
- Hva er forskjellen på kamel og kanel?
- Spør om elevene vet om andre ord som er veldig like.
- Be elevene lage rimord ord til disse ordene: kamel, banan, melon, pære, kake, lam.
- Spør elevene hva som er det beste de vet å spise – be dem skrive opp handleliste over hva som trengs for å lage maten.

Den ville mora og Anna i badeland

- Spør elevene om hva de synes om mora til Anna. Ville de likt å ha en slik mor? Diskuter hvordan en mor bør oppføre seg.
- Spør elevene om de har lært å svømme – og om hvorfor det er viktig å kunne svømme.
- Finn så mange ord som mulig i teksten som forteller hva noen gjør. Skriv ordene på en alfabetisk liste. Fortell at slike ord heter verb. Be elevene finne flere slike ord og skrive på listen sin, eller lag klassens verbliste.

Sludder om slanger

- Spør elevene om noen har sett en slange noen gang, og i tilfelle hvor. Snakk om hva slags slanger som fins, og om det fins farlige slanger i Norge.

- Let etter ord med dobbel konsonant i teksten. Hvem fant flest?
- Be elevene skrive opp ord på mer enn seks bokstaver fra teksten.
- La elevene skrive en liste med fem ord de forbinder med ordet slange.

Den sure og den blide padda

- Spør elevene om hva de forbinder med å være blid, og hva de forbinder med å være sur.
- Snakk om hva som skal til for å gjøre elevene blide, og hva som skal til for å gjøre dem sure.
- Finn ordpar som rimer i historien.
- Fortell at ord som betyr det motsatte av hverandre kalles for antonymer – som sur og blid. Finn antonymer til: stor, skitten, trøtt, kjedelig, rask, sulten, gammel, høy, dum.

FAKTA

Sleipe slanger

Viktige ord

åle – lang – giftig – måned – elefant – sluke – egg – hi – hoggorm

Oppfølging

Spørreord

Finn på spørsmål til innholdet i boka. Spørsmålene kan begynne med hva, hvem, hvilke(n), hvordan, når. Minn elevene på spørsmålstegnet etter en spørresetning. Be elevene spørre hverandre to og to.

10 spørsmål

Du tenker på noe i klasserommet. Barna skal prøve å finne ut hva det er ved å stille spørsmål. De får ikke lov til å stille mer enn 10 spørsmål. La så elevene tenke på hver sin ting i klasserommet, mens dere andre stiller spørsmål.

Alfabetisk rekkefølge

Skriv navnene til slangene i boka i alfabetisk rekkefølge. Legg gjerne til flere slanger. Elevene kan også skrive opp navnene på de andre på gruppa og deretter ordne dem alfabetisk.

Ord med ng-lyd

Lag en liste med flere ord som skrives med ng-lyd.

Bilder

Be elevene velge det bildet de likte best i boka. La dem skrive en eller to setninger om hvorfor de likte dette bildet.

Fru ku

Viktige ord

fe – seter – gården – fjøset – rundball – mager – kalver – kvige

Oppfølging

Hva får vi fra kua?

Lag en liste sammen med alt vi får fra kua.

Diskuter

Introduser ordet vegetarianer. Snakk om hvorfor noen velger å ikke spise kjøtt, og hva som kan være årsakene til dette. Snakk også om hvorfor vi ikke spiser alle dyr. Nyttige ord: husdyr, kjæledyr, rovdyr, amfibier, insekter.

Fortell om et dyr

Snakk med elevene om de har et dyr hjemme, eventuelt hva slags kjæledyr de kunne ønske seg.

Sang

Spør om elevene kan noen sanger som handler om ei ku. Forslag: Per Spellmann.

Tegning

Be elevene tegne det dyret de liker best.

Full fart for Gerd

Viktige ord

Norgesmester – sprint – stafett – etappe – veksling – mål – landslaget

Oppfølging

Diskuter

Hvorfor fikk ikke jentene i boka lov til å løpe stafett?

Gradbøying

Snakk om hvordan vi gradbøyer adjektiv, bruk fort – fortere – fortest som eksempel. Be elevene bøye flere adjektiv. Forslag: rask, hurtig, sein, treig, bratt.

Dobbel konsonant

Be elevene lete etter ord i teksten med dobbel konsonant og skrive dem opp. Hvem fant flest?

Sport

Be elevene fortelle om den sporten eller idretten de selv liker best. Hva går det ut på, hvordan kan man trene på denne idretten, hva slags regler fins det.

Stafett

Del inn gruppen i lag og løp stafett.

Marte kjører brannbil

Viktige ord

brannkonstabel – brannbil – brannslange – pumpe – pipe – fyrstikker – gass

Oppfølging

Yrker

Hva gjør en brannkonstabel? Hva slags andre yrker kjenner elevene til? Lag en liste sammen på tavla med ulike yrker. Spør elevene hva slags yrke de har lyst til å ha når de blir voksne?

Miming

Ta utgangspunkt i yrkene dere har skrevet på tavla. La hver elev velge et yrke og mime det for de andre i gruppen. De andre elevene gjetter hvilket yrke det er.

Overskrifter

Gå gjennom boka og lag en overskrift som passer til hvert oppslag sammen med elevene.

Sammensatte ord

Vis elevene et par eksempler på sammensatte ord, f. eks. brannbil og brannslange. Be elevene finne flere sammensatte ord i teksten. Dere kan også lage flere sammensatte ord. Noen forslag: fotball, bok, skole, is.

Tegneserie og plakat

Be elevene lage en tegneserie som handler om hva man må passe på for at det ikke skal bli brann. Lag også en plakat med nødnumrene og heng opp i klasserommet.

Vampyr

Viktige ord

blod – natta – smyger – huggtenner – bite – kister – borger – sollys – hvitløk – kors

Oppfølging

Diskuter

Finnes det vampyrer? Kjenner elevene til andre slike skumle fantasifigurer? Hva kan man være redd for?

Lange ord

Be elevene skrive opp ord på mer enn seks bokstaver fra teksten.

Skumle ord

La elevene skrive en alfabetisk liste med skumle ord.

Spøkelseshistorie

Snakk om hva som gjør en historie skummel. Finn frem en spøkelseshistorie eller litt skummel historie og les for elevene. La deretter elevene gjenfortelle hverandre historien to og to.

Biler

Viktige ord

motorvogn – drivstoff – bensinmotor – hestekrefter – kilometer – sportsbil – mekaniker – verksted

Oppfølging

Beskrivende ord

Finn ord som kan beskrive en: gammel bil, en sportsbil, en lastebil.

Bilnavn

Spør elevene om de kan noen bilnavn. Lag en liste i felleskap. Ordne listen alfabetisk etterpå.

Transport

Hva slags andre transportmuligheter har vi enn å kjøre bil?

Ord og uttrykk

Diskuter med elevene om hvordan disse ordene kan ha oppstått: Folkevogn, hestekrefter, motorvogn, "Bobla"

Film

Se en film om biler. Forslag: *Flåklypa Grand Prix* (1975) eller *Biler* (2006).